

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ชื่อไทย : ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

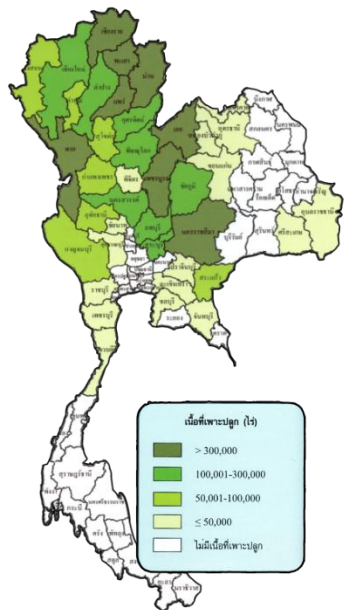
ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Corn , Maize

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Zea mays L.

โดย นายกิตติพงษ์ คงศรีไพโร

กลุ่มส่งเสริมการผลิตพืชไร้อุตสาหกรรม

ส่วนส่งเสริมการผลิตพืชไร่

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถิติการผลิต			
	2554	2555	2556
จำนวน ครัวเรือน	412,891	400,227	401,921
พ.ท ปลูก (ไร่)	7,401,479	7,529,151	7,541,447
- เขต ชลประทาน	134,345	137,031	137,254
- นอกเขต ชลประทาน	412,891	400,227	401,921
ผลผลิต (ตัน)	7,401,479	7,529,151	7,541,447
- เขต ชลประทาน	134,345	137,031	137,254
- นอกเขต ชลประทาน	412,891	400,227	401,921
ผลผลิตต่อ ไร่ (กก.)	7,401,479	7,529,151	7,541,447
- เขต ชลประทาน	726	708	726
- นอกเขต ชลประทาน	671	656	670
ต้นทุน การผลิต			
(บาท/ตัน)	5,952	6,354	6,713
(บาท/กก.)	5.95	6.35	6.71
(บาท/ไร่)	3,904.38	4,257.47	4,511.21

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

แหล่งผลิตที่สำคัญ
ภาคเหนือ จังหวัดเพชรบูรณ์ ตาก น่าน เชียงราย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา เลย
ภาคกลาง จังหวัดลพบุรี สระบุรี
ภาคตะวันออก จังหวัดสระแก้ว
ภาคตะวันตก จังหวัดกาญจนบุรี
จังหวัดที่ปลูกมาก เพชรบูรณ์ น่าน นครราชสีมา เลย ตาก

ปี	ปี 2557							ปี 2558					
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	รวม
ปริมาณ (ล้านตัน)	0.047	0.128	.770	1.185	0.929	0.835	0.704	0.219	0.124	0.084	0.059	0.011	5.095
ร้อยละ	0.92	2.52	15.11	23.25	18.24	16.39	13.81	4.30	2.44	1.64	1.16	0.22	100

ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ณ ความชื้น 14.5 % ที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)													
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2555	8.61	8.67	8.48	9.18	8.96	9.09	9.24	9.95	9.25	8.94	9.46	8.75	9.34
2556	8.44	8.84	8.99	8.96	8.62	8.18	8.31	7.59	6.92	6.76	6.92	6.23	7.01
2557	6.11	6.68	7.24	7.18	7.36	7.54	7.70	7.87	6.75	6.78	6.61	8.07	7.30

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่งออก		ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย		นำเข้า				
ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ข้อได้เปรียบ	ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)		
55	122,355	1,181.72	- เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่สำคัญมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง	55	196,861	754.62		
56	561,133	4,138.61	- สามารถนำไปแปรรูปเพื่อสร้าง 631, มูลค่าเพิ่มได้หลากหลาย	56	182,174	751.42		
57	631,497	5,154.82	- ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง - บางพื้นที่เพาะปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสมและส่วนใหญ่อายุค้ายน้ำฝน	57	28,658	128.45		
ประเทศคู่ค้าของไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร			ประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ สหรัฐอเมริกา จีน บราซิล สหภาพยุโรป ยูเครน			ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ สหรัฐอเมริกา บราซิล อาร์เจนตินา อินเดีย		

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<ol style="list-style-type: none"> พื้นที่ปลูกมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตต่อไร่หากมีการบริหารจัดการที่ดี สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ หากมีการปฏิบัติตามการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) มีนักวิชาการที่เกี่ยวข้องในการวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภาคเอกชนมีศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ดีให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สามารถนำไปแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้หลากหลาย เช่น พลาสติกชีวภาพ ชีวภาพ (ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) เอทานอล (ทดแทนพลังงาน) สามารถปลูกเป็นพืชแซมได้ เช่น ระหว่างแถวยางพาราช่วงอายุ 1-3 ปี สามารถปลูกในพื้นที่นาฤดูแล้ง เพื่อทดแทนการทำนาปรัง 	<ol style="list-style-type: none"> ความต้องการใช้ของโรงงานผลิตহারสัตว์ มีมากกว่าผลผลิตรวมทั้งประเทศ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะปลูกช่วงต้นฝน ทำให้ผลผลิตกรจกตัวในช่วงเดือนกันยายน – พฤศจิกายน เกษตรกรขาดประสิทธิภาพในการผลิต เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกไม่เหมาะสม เช่น บนพื้นที่สูงทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินสูง ลดต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมี ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เนื่องจากขาดประสิทธิภาพด้านการจัดการที่ดี ผลผลิตที่มีคุณภาพต่ำ ความชื้นสูง ทำให้เกิดเชื้อราได้ง่าย เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกช่วงต้นฝน และการเก็บเกี่ยวจะตรงกับช่วงฝนตกชุก เป็นพืชที่มีช่วงการผลิตสั้น (120) และเกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น อ้อย มันสำปะหลัง หากมีราคาที่ดีกว่า ขาดการเชื่อมโยงด้านการตลาดระหว่างเกษตรกรกับผู้ใช้ 	<p>1.การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> กำหนดเขตเศรษฐกิจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (Zoning) เพื่อเป็นเขต เพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนาในเขตชลประทานแทนนาปรัง ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ในราคาถูก ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมและการปฏิบัติตามการเกษตรที่ดี Good Agricultural Practice : GAP) จัดระบบการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้มีการกระจายผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมระบบประกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ จัดทำระบบสารสนเทศข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระดับพื้นที่ <p>2. การสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอุตสาหกรรมการผลิตแป้งข้าวโพด และน้ำมันข้าวโพด สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้ของ ต้น เปลือก และซังข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่งเสริมการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอุตสาหกรรมอาหารสุขภาพ <p>3. การตลาด</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการซื้อขายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามมาตรฐานการค้า ส่งเสริมการซื้อขายสินค้าในระบบตลาด เช่น ตลาดกลางสินค้าเกษตร ตลาดซื้อตกลงและตลาดพันธสัญญา (contract faming) ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดซื้อขายระหว่างสถาบันเกษตรกรผู้ผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กับสถาบันเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และหรือผู้ใช้ รองรับและประชาสัมพันธ์ประโยชน์ คุณค่าทางโภชนาการ และผลิตภัณฑ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่งเสริมตลาดพันธสัญญา (contract faming) กับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายตลาดส่งออกเพิ่มขึ้นในตลาดเดิม และตลาดใหม่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และผลิตภัณฑ์ของภูมิภาคอาเซียน <p>4. การวิจัยและการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาพันธุ์ที่ทนแล้ง ต้านทานโรค แมลง พันธุ์ข้าวโพดน้ำมันสูง พันธุ์โปรตีนสูง สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาพันธุ์ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ วิจัยและพัฒนาข้าวโพดให้มีความหลากหลายทั้งในรูปแบบผลิตภัณฑ์อาหารและไม่ใช่อาหาร ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาข้าวโพดระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน สนับสนุนการสร้างและพัฒนาบุคลากรการวิจัยข้าวโพด